

Μακαρίας, ἥτις ἤθλησεν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Χουρρού.» ἐκ τῶν τοῦ κυρ Διονυσίου πατριάρχου συγγραμμάτων.» «Γεωργίου τοῦ Κορρασίου ἐκ τῆς εἰς τὴν Ἰωάννου τοῦ θεολόγου ἀποκαλύψεως ἐρμηνείαν.» «Ἐφραίμ τοῦ Σύρου.» καὶ «Γεῖλου τοῦ ἀγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης εἰς τὸ ρητὸν τῆς ἀποκαλύψεως ἐν κεφ. δευτέρῳ.»

Ἐν τῷ τεύχει τούτῳ ὑπάρχουσι καὶ τὰ ἐξ ἡς. Πρῶτον ἐν ἑπτὰ φύλλοις τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ θεολόγου τοῦ καὶ ἐπιστηθίου, ἐξηγήσεις εἰς τὸ δέκατον τρίτον κεφάλαιον τῆς ἀποκαλύψεως παρὰ τοῦ σοφωτάτου διδασκάλου Πανταζῆ, τοῦ Λαρισσαίου, κατὰ τὸ χιλιοστὸν ἑπτακοσιοστὸν ἐγδοηκοστὸν ἔνατον ἔτος. Ἀντιγράφεται δὲ νῦν κατὰ τὸ χιλιοστὸν ὀκτακοσιοστὸν δέκατον ἔτος, ἐν τῇ νήσῳ Κυθήρων 1840 ωί.» Δεύτερον ἐν πέντε φύλλοις «Χρησμὸς τοῦ ἀγίου Ταρρασίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.» Τρίτον ἐν πέντε σελίσιν «ἕτερος χρησμὸς Στεφάνου Ἀλεξανδρείας τοῦ καὶ οἰκουμενικοῦ διδασκάλου, ἐν ἔτει ἑπτακοσιοστῷ πεντακοστῷ, ἐπὶ βασιλείας Ἡρακλείου.» Καὶ τέταρτον ἐν τρισὶ σελίσιν «ἕτερος χρησμὸς τοῦ σοφωτάτου βασιλέως Λέοντος.» Περὶ ὧν τούτων γενήσεται λόγος προσεχῶς ἐν ἰδιαιτέρᾳ διατριβῇ.

Ἐπὶ τέλους ἵνα ἐννοήσῃ ὁ ἀναγνώστης τὸ πνεῦμα τῆς ἀνωτέρῳ ἀνεκδότου συγγραφῆς τοῦ Γορδίου, παρατίθημι ἐνταῦθα τὸν ὁπισθεν αὐτῆς ἐπίλογον κατὰ τὸ προσενηχθὲν ἀντίγραφον τοῦ κ' Ἠλία Χανιώτου «Ἐγὼ ἔκαμα εἰς τοῦτα ὅπου ἔγραψα, ὡς ἂν κάποια σκυλάκια ὅπου τὰ ἔχουν εἰς τὰς αὐλὰς, καὶ ὅταν πέρνουσιν ὀσμὴν λύκου ἢ ἀρκούδας ἢ ἄλλου τινὸς θηρίου, ἀπὸ τὸν φόβον τοὺς κρύπτονται μέσα, καὶ ἀπὸ μίαν τρόπον ἢ παράθυρον, ἢ καὶ αὐτοῦ βολέση ἀναβαίνει ἐπάνω εἰς τοὺς κεράμους, καὶ ἀπ' ἐκεῖ βάλλει τὴν ὕλακὴν ὅσον δύναται καὶ μάλιστα σὺρνει τὴν καταπληκτικῶς καὶ λυπητερῶς ὅσον ὅπου γνωρίζουν οἱ ἀκούοντες πῶς θηρίον μεγάλον εἶναι σιμά. Τοιοῦτόν τι πέπονθα καὶ ἐγὼ ὡς ἂν ἐπεθύμουν νὰ μάθω τίποτε περὶ τοῦ ἐθνικοῦ, καὶ κυρ

ἐκεῖνα ὅπου ἔγραψα πρῶτον διὰ τὰ ψηφία τῆς βούλας, καὶ δεύτερον περὶ τοῦ ἐκ τῆς θαλάσσης ἀναβαίνοντος ἑπτακεφάλου καὶ δεκακεράτου θηρίου, καὶ πῶς ἤρμοζαν ὅλα εἰς τὸν ἐθνικὸν μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα ὅλα ὅπου ἐσημαδεύσαμεν. Καὶ πάλιν ἀκολουθῶς ἐστοχάσθηκα ἀπὸ τὴν τῆς γῆς ἀνάβασιν τοῦ δεκακεράτου θηρίου πῶς ἀρμόζει ὅλως δι' ὅλου εἰς τὸν λατῖνον, καὶ μάλιστα ὅπου κἀμνει καὶ τὸ ἐθνικόν του ὄνομα λατῖνος χξς'. Φόβος μὲ ἔλαβε διὰ τοῦτο δὲν ἐδυνήθηκα νὰ σιωπήσω, ἀλλὰ ἐβάλλθηκα (ἂν καὶ παντελῶς ἀμαθὴς) καὶ ἔγραψα ὅσα ἔγραψα διὰ νὰ δώσω μικρὰν εἰδήσιν εἰς ὅσους ἀγαποῦν νὰ μάθουν τέτοια πράγματα, τὰ ὅποια εἶναι ἄξια φόβου καὶ φρίκης. Μὰ οἱ πολλοὶ τὰ θαρροῦν διὰ παραμύθια, καὶ λέγουν, ἄρα γε ἔχουν νὰ γίνουν καμμίαν ἡμέραν καὶ αὐτά; Ἀλλὰ ἐνεργήθησαν, καὶ ἄλλα ἐνεργοῦνται σήμερον, καὶ ἄλλα ἔχουν νὰ ἐνεργηθοῦν κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τους, καὶ ἡμεῖς ἤμασθεν εἰς τὸ μέσον καὶ δὲν τὸ γνωρίζομεν. Ὅμως ἐγὼ ἔγραψα ὀλίγα ὅσον νὰ δώσω ἀφορμὴν τοῖς σοφοῖς, τοὺς ὁποίους παρακαλῶ γονυκλιτῶς νὰ μοῦ συγχωρήσουν τὴν τόλμην, διὰτὶ καλλίτερα δὲν ἤξευρα, καὶ ἀνίσως καὶ προαιροῦνται ὡς γράφουν καθὼς πρέπει καλλίτερα καὶ τακτικώτερα, διὰτὶ ἐγὼ τὰ ἔγραψα ἀγροικώτερα ὡς ἂν ἀμαθὴς, καὶ ὡς ἔχω συγχώρησιν παρακαλῶ διὰ τὸν Κύριον.»

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΚΕΡΑΜΕΥΣ.

## Η ΣΥΖΥΓΟΣ ΤΟΥ ΡΕΔΙΦΗ. (α)

Ὁ Χουσεὴν βέης εἶχε δύο θυγατέρας, ὧν ἡ μὲν πρεσβυτέρα συνεζεύχθη μετὰ τοῦ Κ... πασσᾶ, ἡ δὲ νεωτέρα ἤρξατο πτωχοῦ νέου,

(α) Παρὰ τὴν συνήθειαν ἡμῶν, καταχωρίζομεν τὸ μυθιστόρημα τοῦτο, ὅπερ ἐγράφη τουρκιστὶ καὶ ἀνεδημοσιεύθη γαλλιστὶ ὑπὸ τῆς Βρετανικῆς Ἐπιθεωρήσεως εἶναι δὲ διὰ τὸ ὕψος καὶ τὰς ιδέας ἄξιον λόγου ἀνάγνωσμα διὰ τὰς παρούσας μάλιστα περιστάσεις.



διατελέσαντος ἀμπελοφύλακος τοῦ βέη καὶ καλουμένου Σαήτ Ὁ . . . Ἡ νέα παρέστηκε πρὸς τὸν πατέρα τὸν ἔρωτά της· ἀλλ' ὁ πατήρ τὴν ἀπέβαλε μετὰ περιφρονήσεως· ἤθελε δὲ νὰ συζεύξῃ αὐτὴν πρὸς τὸν Γιαγιά ἐφέντην, μουαβίνην (βοηθὸν) τοῦ πασσᾶ τῆς Β . . . Ὁ ἔρως εἶναι ὄπλον θεῖον· οὗτος δὲ ἐπεισε τὴν Νετζιλὲ νὰ καταλίπῃ τὴν πατρικὴν στέγην. Ἡ νέα ἀφίκετο εἰς Ὁ . . . καὶ μετέβη κατ' εὐθείαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σαήτ.

«Εἶμαι ἀπόβλητος, εἶπε, καὶ παρακούσασα τὸν πατέρα μου ἦλθον πρὸς σέ. Συζεύχθητι ἢ φόνευσόν με.»

Ὁ Σαήτ συνεζεύχθη αὐτὴν, ὁ δὲ πατήρ τὴν ἀπεκέρυξε καὶ πολυειδῶς ἐβλάψε τὸν Σαήτ. Οὕτω δὲν φέρονται οἱ καλοὶ μουσουλμάνοι· ἀλλ' ὁ βέης ὠμίλει γαλλικᾶ.

Μετ' οὐ πολὺ ὁ βέης ἀπεβίωσεν, ἡ δὲ τοῦ αὐθέντου θυγάτηρ ἐγένετο χωρική. Ἐζύμονε τὸν ἄρτον καὶ ἐδοτάνιζε τὸν ἀραβόσιτον τόσον καλῶς, ὥς ἂν ἐγεννήθη εἰς τὸ χωρίον· πλὴν ἡγάπα καὶ ἅμα τις ἀγαπᾷ ὁ μέλας ἄρτος φαίνεται χρυσοῦς.

Ἡμέραν τινὰ διετάχθη νεοσυλλεξία καὶ ὁ Σαήτ ἐγένετο στρατιώτης.

— Δύναται νὰ ἐξαγοράσῃ ἑαυτὸν, εἶπαν ὁ χότζας.

Ὁ Σαήτ ἐπώλησε βόας καὶ πρόβατα, ὥς καὶ ἐν βραχιόνιον τῆς Νετζιλὲ, καὶ συνήγαγεν ἑκατὸν εἴκοσιν ὀθωμανικὰς λίρας, ἃς ὤφειλε νὰ πληρώσῃ ἵνα μὴ γίνῃ στρατιώτης.

Ἔδει νὰ ἐργασθῶσι περισσότερον· ἀλλὰ δὲν ἦσαν τάχα νέοι;

Ὁ Θεὸς ἔδωκε καλὴν εἰσοδίαν, οἱ κίτρινοι στάχυς ἦσαν βαρεῖς ὥς νὰ συνίσταντο ἐκ χρυσοῦ, οἱ δὲ τέττιγες ἐψαλλον εἰς τὸ δάσος, ὅπερ ἐφαίνετο θερμαινόμενον ἐν τῷ δόντι ἡλίου. Ὁ εὐτραφὴς ὄρτυξ ἐκλωζεν εἰς τοὺς λειμῶνας. Ὁ Σαήτ καὶ ἡ Νετζιλὲ ἐπέστρεφον εἰς τὴν οἰκίαν των.

Ὁ δῶν ἡλῖος ἐχρύσου τὰς εὐτυχεῖς μορφάς των. Τὰ δρέπανα ἔλαμπον ἐπὶ τῶν ὤμων των ὥς μηνσείδης σελήνη· ἀλλ' ὑπερί-

πτατο γύψ, ὄρφνινος ὥς ἀπαισία εἶρμαρμένη.

Οἱ εὐτυχεῖς δὲν βλέπουσι τὴν δυστυχίαν ὅσάκις ἐπέρχεται· αὕτη δὲ ὁμοιάζει πρὸς πάνθηρα κρύπτοντα τοὺς ὀνυχὰς του μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν κρίνει εὐθετον τὸν καιρὸν ἵνα ἐπιπέσῃ κατὰ τοῦ θύματός του.

Ἐφθασαν εἰς τὸ χωρίον. Ἀπέναντι τοῦ τζαμίου παῖς περιήγαγε τρεῖς ἵππους, οἵτινες ἐκ τοῦ ἐπιστάγματος ἐφαίνοντο ἀνήκοντες εἰς σεϊμένιδες (χωροφύλακας), τὴν μάλιστα ταύτην τῆς χώρας.

Ὁ χότζας συνήντησε τὸν Σαήδ.

— Τέκνον μου, τῷ εἶπεν, οἱ γκίχοῦραι τῆς Κρήτης ἐπανέστησαν· διὸ καλεῖται εἰς τὰ ὄπλα ἡ ἐφεδρεία, ἥς ἀποτελεῖς μέρος.

Ἡ Νετζιλὲ ἡσθάνθη πλησσομένην τὴν καρδίαν της. Ὁ Σαήτ ἦν μὲν γαλλήνιος, ἀλλὰ τὸ μέτωπόν του ἦν συνεσπασμένον.

— Τί θέλουσιν οἱ γκίχοῦραι οὗτοι, εἶπεν; αὐτοὶ ὀλιγώτερον ἡμῶν πάσχουσι· δὲν δίδουσι στρατιώτας.

— Ἐάν, ἀπήντησεν ὁ χότζας, ζητῶσι πράγματα ἄδικα ὁ Θεὸς θὰ τοὺς τιμωρήσῃ· ἀλλ' ὁ παδισάχ καλεῖ εἰς τὰ ὄπλα τοὺς ἐφεδρους καὶ πρέπει ν' ἀπέλθῃς, Σαήτ.

Αὐθημερὸν ἐρρίφθησαν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ προξενικοῦ πράκτορος τῆς Αὐστρίας δὲ Β . . . ὅσα κειμήλια εἶχον ἀπολειφθῇ τῇ Νετζιλὲ· ἥξιζον εἴκοσι χιλιάδας γροσίων, ἀλλ' ὁ πράκτωρ προσέφερε πέντε χιλιάδας.

— Ἄν ὁμῶς θέλῃς νὰ μὲ ἐναγκαλισθῇς... προσέθηκε.

Ἡ Νετζιλὲ ἔρριψε πρὸς αὐτὸν βλέμμα ἀγανακτήσεως καὶ ἀπῆλθεν.

Ἀπέβη ἀδύνατον νὰ πορισθῶσι τ' ἀναγκαῖα χρήματα ὅπως εὐρωσιν ἀντικαταστάτην· παρουσιάσθη μὲν εἰς γείτων, ἀλλὰ τὸν ἀπέρριψαν· ἐδέησεν ὁθεν ν' ἀναχωρήσῃ ὁ Σαήτ.

Ὁκτώ μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του ἡμέρας παρουσιάσθη εἰς τὴν γυναῖκα δανειστῆς, ζητῶν τὰ ὀφειλόμενα αὐτῷ, ἅτινα, ἐνεκεν τῆς ἀπουσίας τοῦ συζύγου, ἀνεβίβασεν εἰς τὸ δεκαπλοῦν. Ἀπασα ἡ εἰσοδία, ἡ ὑπομειδιῶσα ἐκείνη ὥραία καὶ χρυσὴ εἰσοδία, ἡ εὐ-



τυχία τῶν πτωχῶν, ἐπλήρωσε τοῦ τοκογλύφου τὰς ἀποθήκας.

Οἱ χωρικοὶ ἀπετάθησαν πρὸς τὸν πατῆρα, οὗτος δὲ ἀπήντησεν ὅτι ὑπάρχουσι νόμοι· ἀλλὰ τοὺς νόμους τούτους ἡρμήνευον τοκογλύφοι χριστιανοί!

Ἐπῆλθεν ὁ χειμὼν, οἱ δὲ χωρικοὶ δι' ἐράνου καὶ κρυφίως ἐπλήρωσαν τὸν σιτοβολῶνα τῆς Νετζιλὲ, ἥτις οὕτως ἔσχεν ἄρτον· ἡ καρδιά τῆς ὁμῶς ἐμαραίνεται, καὶ ὅταν ἡ καρδιά πεινᾷ, τὸ σῶμα φθίνει.

Ἦλθε τὸ ἔαρ καὶ τὰ πτηνὰ ἐκθύμως ἐφαλλον, ἐνῶ γυνὴ ὠχρὰ, ὠχροτέρα τοῦ γριασμακίου της, ἐφύτευεν ἀραβόσιτον καὶ πέποννας διὰ τὸν Σαήτ της· καὶ ἡ ἐργασία αὐτῇ ἦν ἡδεῖα, τοῦλάχιστον θ' ἀπεδεικνύετο ἡδεῖα ἂν ἦτο δυνατόν νὰ ἀπαντήσωσιν εἰς τὴν ἐξῆς ἐρώτησιν: Θὰ ἐπιστρέψῃ ἄρά γε;

Καὶ ἄλλα χρήματα ὥφειλον· ἠθέλησαν δὲ νὰ λάβωσι τὰ τιμαλφῇ κοσμήματα, ἅτινα εἶχον ἀφήσει εἰς τοῦ Αὐστριακοῦ προξενικοῦ πράκτορος. Οὗτος οὐδὲ λεπτὸν ἀπέναντι αὐτῶν εἶχε δώσει, ἀλλ' ἡ Νετζιλὲ εἶχε λησμονήσει νὰ τ' ἀποσύρῃ. Ὁ πρόξενος εὗρεν εἴκοσι χριστιανοὺς μάρτυρας, ἐτοίμους νὰ ὀρκισθῶσιν ὅτι οὐδέποτε εἶδε τὴν γυναῖκα. Τῆς μαρτυρίας τῶν χριστιανῶν γενομένης δεκτῆς, ἡ Νετζιλὲ ἀπώλεσε τὰ κειμήλιά της.

Ἐπῆλθε τὸ θέρος. Ἡ γλὼβη εἶχε κιτρινίσει καὶ μετ' αὐτῆς ἐμαραίνεται ἡ Νετζιλὲ.

Ἐπῆλθεν ἡ ἐποχὴ τῆς σπορᾶς τῆς μαύρης γῆς καὶ ἡ Νετζιλὲ εἶχεν ἀποξηρανθῇ.

Τέλος ἐσπέραν τινὰ ὁ χότζας ἐμαθεν ὅτι ἡ Νετζιλὲ ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν ἦν νηστὴς· ἡσχύνετο νὰ ζητήσῃ ἄρτον.

Ὁ γέρον προσεκάλεσεν αὐτὴν εἰς τὴν οἰκίαν, ἔθηκε πρὸ αὐτῆς πινάκιον χαλκοῦν με ἀφθονα ἐδέσματα καὶ παρεκάλεσεν, ἐν ὀνόματι τοῦ Ἀλλάχ, νὰ φάγῃ, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ.

Ἡ δυστυχὴς ἐμελλε νὰ φάγῃ ὅτε ὁ Κάλφα Τσορμπατζή (α), ὁ τοκογλύφος τοῦ χω-

ρίου, καὶ ὁ ἀρχαῖος ἐραστὴς τῆς Νετζιλὲ προσήλθον ὁμοῦ παρὰ τῷ χότζα.

Ἡ Νετζιλὲ ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον.

— Ἐ! εἶπεν ὁ Κάλφα Τσορμπατζή, ὁ δυστυχὴς Σαήτ ἐφονεύθη.

— Οἱ Κρήτες τὸν ἐξεντέρισαν, προσέθηκε μετὰ γάρῃς ὁ Γραγιά ἐφέντης.

Ἡ Νετζιλὲ ἐξῆλθε.

Τὸ ἐσπέρας οὐδεὶς εἶδεν αὐτήν.

Τὴν ἐπιοῦσαν εὗρον πλησίον τῆς κρήνης τοῦ Γαζή-Ὀσμάν-Ἀκιντζή τὸ πτώμα τῆς Νετζιλὲ. Εἰς τὸ μέρος ὅπου εἶχεν ἀποχαιρετίσει τὸν Σαήτ, ἐκεῖ ἐπερίμενε τὸν θάνατον.

Καὶ κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον ὁ Σαήτ μόλις ἀπέχε τοῦ χωρίου μίαν ὥραν.

Εἶχον ἄρα ψευσθῇ· ἀλλ' εἰς ῥαγιαῖς ἡ ὁθωμανὸς ὑπάλληλος εἶπον ποτὲ ἀλήθειαν; Τί μέλλει αὐτοῖς διὰ τὴν ζωὴν μουσουλμάνας. Καὶ πόσαι ἄρά γε Νετζιλὲ δὲν ὑπάρχουσιν ἐν Τουρκίᾳ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν Σαήτ, ἴδου τί ἐγένετο. Μετὰ ὀκτὼ ἔτη ἐφονεύθη εἰς Ἀβράτ Ἀλλάν, ἐνῶ προσεπάθει νὰ ἐμποσίῃ τοὺς Ῥώσους πράκτορας καὶ ἄλλους Σλαβούς ἀπὸ τὸ νὰ φονεύωσι δυστυχεῖς Βουλγάρους νέας πρὶν καὶ οὗτοι φονευθῶσιν ὑπὸ τῶν Τούρκων, οὓς δὲν ἐτόλμων νὰ προσβάλωσιν.

E. A. I.

## ΒΟΥΣ Ο ΜΟΣΧΟΦΟΡΟΣ.

Τὸ ζῶον τοῦτο, οὐ παραθέτομεν τὴν εἰκόνα, ζῇ κατ' ἀγέλας ἐξ ὀγδοήκοντα ἢ ἑκατὸν ἀτόμων, ἐν οἷς μόλις δύο ἢ τρεῖς ἄρρενα ὑπάρχουσι. Κατὰ τὸν Αὐγουστον οἱ τελευταῖοι οὗτοι, ἐκ ζηλίας ὀρμώμενοι, μάχονται πρὸς ἀλλήλους μέχρι θανάτου, ὁ δὲ νικητὴς καταφεύγει εἰς τὰ δάση μετὰ τακτησεις του.

Ὁ μοσχοφόρος βόυς εἶναι μικρότερος τοῦ κοινοῦ βοῦς καὶ ὁμοιάζει μᾶλλον πρὸς πελώριον πρόβατον· μετέχει δὲ συγχρόνως τοῦ

(α) Γραικὸς ῥαγιαῖς ἢ Βούλγαρος.